

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol v exekučnej veci oprávnených **1/ J. Č.**, bývajúceho v R., **2/ E. B.**, bývajúceho v H., **3/ S. K.**, bývajúceho v H., proti povinnému **M. R.**, bývajúcemu v R., zastúpenému JUDr. P. H., advokátom v R., **o vymoženie 144 960,- Sk s prísl.**, vedenej na Okresnom súde v Rimavskej Sobote pod sp. zn. 3 Er 508/2006, o mimoriadnom dovolaní generálneho prokurátora Slovenskej republiky proti uzneseniu Okresného súdu Rimavská Sobota z 5. marca 2007 č.k. 3 Er 508/2006-44

t a k t o :

Z r u š u j e uznesenie Okresného súdu v Rimavskej Sobote z 5. marca 2007 sp. zn. 3 Er 508/2006 a vec mu vracia na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e

Exekučné konanie bolo začaté 28. februára 2006, kedy oprávnení **1/ J. Č.**, R., **2/ E. B.**, H., **3/ S. K.**, H., proti povinnému **M. R.**, R., podali na Exekútorský úrad JUDr. Ing. J. G., súdneho exekútora, R., návrh na vykonanie exekúcie – uloženej povinnosti právoplatným a vykonateľným rozhodnutím súdu – 16,5 % úrok z omeškania zo sumy 140 000,- Sk od 25. mája 1999 do 31. júla 2005, t.j. 144 960 Sk.

Návrh na vykonanie exekúcie bol podaný na základe exekučného titulu, rozsudku Okresného súdu v Revúcej z 24. septembra 2001 č.k. Cb 197/1999-70. Označeným rozsudkom okresný súd v právnej veci žalobcov **1/ J. Č.**, R., **2/ E. B.**, H., **3/ S. K.**, H., proti žalovanému **M. R.**, R., o zaplatenie 140 000,- Sk s prísl. a o vzájomnom návrhu žalovaného o vrátenie traktora zn. ZETOR, typu 6945, modrej farby, rok výroby 1972, č. motora X., č. karosérie X., výrobné číslo X. rozhodol v merite veci tak, že žalovaný je povinný zaplatiť

žalobcom 1/ až 3/ 140 000,- Sk so 16,5 % úrokom z omeškania od 25. mája 1999 do zaplataenia do 15 dní od dňa právoplatnosti rozsudku s tým, že plnením jednému zo žalobcov zaniká v rozsahu plnenia povinnosť splniť ostatným žalobcom, žalobcovia 1/ až 3/ sú povinní vrátiť žalovanému predmet kúpy – traktor zn. ZETOR, typu 6945 modrej farby, rok výroby 1972, č. motora X., č. karosérie X., výrobné číslo X. v stave v akom ho prevzali – nepoškodený, do 15 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku s tým, že plnením jedného zo žalobcov zaniká v rozsahu plnenia povinnosť ostatných žalobcov plniť.

Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací rozsudkom z 11. januára 2002 sp. zn. 43 Cob 237/2001, 43 Cob 246/2001 rozsudok Okresného súdu v Revúcej potvrdil. Rozhodnutie sa stalo právoplatným a vykonateľným 8. februára 2002.

Oprávnení 1/ až 3/ podali súdnemu exekútorovi JUDr. Ing. J. G. 28. februára 2006 návrh na vykonanie exekúcie – zaplatiť pohľadávku vo výške 144 960,- Sk, t.j. 16,5 % úrok z omeškania zo sumy 140 000,- Sk od 25. mája 1999 do 31. júla 2005.

Súdny exekútor JUDr. Ing. J. G. podal Okresnému súdu v Rimavskej Sobote žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. Okresný súd vydal 26. apríla 2006 poverenie č. X. na vymoženie uloženej povinnosti 16,5 % úrok z omeškania zo sumy 140 000,- Sk od 25. mája 1999 do 31. júla 2005 + trovy predchádzajúceho konania + trovy exekúcie.

Proti upovedomeniu o začatí exekúcie z 22. mája 2006 č.k. EX 1187/2006-30 podal povinný v zákonom stanovenej lehote námietky. Námietky odôvodnil tým, že oprávnení 1/ až 3/ svoju vzájomnú povinnosť vrátiť mu ako povinnému predmet kúpy – traktor podrobne špecifikovaný v rozsudku Okresného súdu v Rimavskej Sobote nespĺnili a splnenie nijakým spôsobom nezabezpečili. K exekučnému titulu nepripojili listinu podľa § 43 ods. 2 zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov (ďalej len Exekučný poriadok).

Okresný súd uznesením z 5. marca 2007 č.k. 3 Er 508/2006-44 námietkam povinného nevyhovel. Svoje rozhodnutie odôvodnil poukazom na ustanovenie § 457 Občianskeho zákonníka a tvrdením, že oprávnení predajom traktora tretej osobe vlastne sami sebe uhradili pohľadávku povinného v časti istiny a v časti príslušenstva pohľadávky, avšak zostávajúca časť pohľadávky oprávnených, t.j. 16,5 % z omeškania zo sumy 140 000,- Sk od 25. mája

1999 do 31. júla 2005, trovy exekúcie nie je povinným uhradené. Preto námietky povinného nie sú dôvodné, pretože povinný neuviedol také dôvody, ktoré by zakladali tú skutočnosť, že by na základe nich mohol súd námietkam povinného vyhovieť.

Proti uzneseniu Okresného súdu v Rimavskej Sobote z 5. marca 2007 č.k. 3 Er 508/2006-44, ktoré nadobudlo právoplatnosť 13. marca 2007 podal dňa 7. septembra 2007 mimoriadne dovolanie generálny prokurátor, ktorého prípustnosť a opodstatnenosť vyvodzoval z ustanovenia § 243e , § 243f ods. 1 písm. b/, c/ O.s.p. s odôvodnením, že súd nesprávne právne vec posúdil, keď nepovažoval nesplnenie podmienky podľa § 43 ods. 1, 2 Exekučného poriadku za dôvod na vyhovie námietkam vzneseným povinným. Navrhol preto napadnuté uznesenie zrušiť a vec vrátiť okresnému súdu na ďalšie konanie.

Oprávnení vo vyjadrení z 2.10.2007 navrhli mimoriadne dovolanie zamietnuť, lebo podľa nich okresný súd postupoval v súlade so zákonom, zákon porušoval sám povinný, keď stále zavádzal a predlžoval čas celého konania.

Povinný v procesnom podaní z 17. septembra 2007 sa pripojil k mimoriadnemu dovolaniu, s jeho odôvodnením sa v plnom rozsahu stotožnil a žiadal, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky mimoriadnemu dovolaniu vyhovel.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že mimoriadne dovolanie proti právoplatnému uzneseniu súdu prvého stupňa bolo podané včas a že ide o rozhodnutie, proti ktorému je podľa ustanovenia § 243e ods. 1 O.s.p. tento právny prostriedok prípustný, preskúmal napadnuté uznesenia okresného súdu v zmysle ustanovenia § 242 ods. 1 v spojení s § 243i ods. 2 O.s.p. bez nariadenia pojednávania a dospel k záveru, že mimoriadne dovolanie je opodstatnené.

Občiansky súdny poriadok upravuje postup súdu a účastníkov v občianskom súdnom konaní tak, aby bola zabezpečená spravodlivá ochrana práv a oprávnených záujmov účastníkov (§ 1 O.s.p.).

Občianske súdne konanie je jednou zo záruk zákonnosti a slúži na jej upevňovanie a rozvíjanie. Každý má právo domáhať sa na súde ochrany práva, ktoré bolo ohrozené alebo porušené (§ 3 O.s.p.).

Podľa § 43 ods. 1 Exekučného poriadku, ak sa to, čo rozhodnutie ukladá povinnému viaže na splnenie podmienky, alebo na splnenie vzájomnej povinnosti oprávneného, možno vykonať exekúciu len ak oprávnený preukáže, že sa podmienka splnila alebo že svoju povinnosť voči povinnému sám už splnil, prípadne jej splnenie zabezpečil. V prípade sporu rozhodne súd.

Podľa § 43 ods. 2 Exekučného poriadku v prípadoch uvedených v odseku 1 treba k potvrdeniu o vykonateľnosti exekučného titulu pripojiť listinu vydanú alebo overenú oprávneným orgánom, z ktorej je zjavné, že sa splnila podmienka alebo, že oprávnený splnil, prípadne zabezpečil splnenie svojej vzájomnej povinnosti.

Podľa § 50 ods. 1 prvá veta Exekučného poriadku povinný môže vzniesť u exekútora povereného vykonaním exekúcie do 14 dní od doručenia upovedomenia o začatí exekúcie námietky proti exekúcii, ak po vzniku exekučného titulu nastali okolnosti, ktoré spôsobili zánik vymáhaného nároku, alebo bránia jeho vykonateľnosti, alebo ak sú tu iné dôvody, pre ktoré je exekúcia neprípustná.

Vyššie uvedenými ustanoveniami zákonov sa však okresný súd dôsledne neriadil.

Exekučným titulom súdnej veci je právoplatný a vykonateľný rozsudok okresného súdu, ktorým boli oprávnení a povinný zaviazaní k vzájomnému plneniu. Vzájomná viazanosť nárokov oboch strán je v exekučnom titule riadne a výslovne vyjadrená uložením povinnosti žalovanému poskytnúť plnenie oproti súčasnému splneniu povinností žalobcov.

Povinný podľa tvrdenia oprávnených bezdôvodne odmietol prevziať predmet plnenia – traktor popísaný v rozsudku. Preto 31. júla 2005 traktor predali inej fyzickej osobe za cenu 210 000,- Sk a podľa ich vyjadrenia k námietkam povinného, nepožadujú zaplatenie 140 000,- Sk z titulu vzájomného plnenia a uplatňujú si len časť exekučným titulom určeného plnenia – úroky z omeškania a to až do uzavretia kúpnej zmluvy t.j. do 31. júla 2005. Z odôvodnenia námietok povinného a vyjadrenia oprávnených súd ustálil, že kúpenú vec nemožno vrátiť, cena bola vyplatená, finančné prostriedky boli získané z predaja traktora a pre konajúci súd to znamenalo, že oprávnení predajom traktora uhradili pohľadávku povinného a 16,5 % úrok z omeškania môže byť predmetom exekúcie.

Ak vo výroku exekučného titulu je splnenie povinnosti viazané na splnenie vzájomnej povinnosti oprávneného voči povinnému, oprávnený musí k exekučnému titulu pripojiť listinu, z ktorej vyplýva, že sa podmienka splnila, prípadne, že oprávnený zabezpečil splnenie svojej vzájomnej povinnosti. Zabezpečenie splnenia svojej vzájomnej povinnosti môže oprávnený preukázať vyhlásením povinného (notárska zápisnica, súkromná listina s vyhlásením povinného o tom, že podmienka bola splnená s overenými podpismi). Pokiaľ povinný odmieta súčinnosť, oprávnený môže predmet svojej povinnosti zložiť do súdnej úschovy. Uznesenie súdu o prijatí úschovy je potom listinou vydanou oprávneným orgánom a relevantne dopĺňa vykonateľnosť exekučného titulu.

Nesplnenie vzájomnej povinnosti spôsobuje nevykonateľnosť inak vykonateľného rozhodnutia až do okamihu, keď sa preukáže, že podmienka bola splnená, alebo splnenie vzájomnej povinnosti bolo zabezpečené.

Z exekučného spisu je nesporné, že oprávnení voči povinnému svoju vzájomnú povinnosť nesplnili (odovzdanie traktora špecifikovaného v rozsudku). V dôsledku nesprávneho právneho posúdenia veci súdom prvého stupňa tento nezisťoval, či splnenie nezabezpečili (úschova, vyhlásenie povinného). Exekučný titul tak bol bez dokladu podľa § 43 Exekučného poriadku nevykonateľný a začatie exekúcie nezákonné.

Tým, že súd nesprávne právne vec posúdil, keď nepovažoval nesplnenie podmienky podľa § 43 ods. 1, 2 Exekučného poriadku za dôvod na vyhovie námietkam vzneseným povinným za predpokladu, že oprávnení splnenie nezabezpečili (úschova, vyhlásenie povinného), čo súd prvého stupňa nezisťoval, možno konštatovať, že rozhodnutie prvostupňového súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci a je postihnuté vadou konania, ktorá mohla mať za následok nesprávnosť vydaného rozhodnutia.

Tieto skutočnosti založili opodstatnenosť mimoriadneho dovolania podľa § 243e ods. 1 v spojení s § 243f ods. 1 písm. b/ a c/ O.s.p. Preto rozhodnutie súdu prvého stupňa zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 243b ods. 2, 3 O.s.p.) s tým, že právny názor vyslovený v tomto uznesení je preň záväzný, pričom v novom rozhodnutí rozhodne aj o trovách dovolacieho konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 25. novembra 2008

**JUDr. Martin V l a d i k, v.r.
predseda senátu**

Za správnosť vyhotovenia: